

Sivu on laadittu yhteistyössä [Euroopan unionin notaarien liiton \(CNUE\)](#) kanssa.

1 Miten kuolemanvarais määräys (testamentti, yhteinen testamentti, perintösopimus) laaditaan?

Perintösopimuksen tai yhteisen testamentin tekemistä ei hyväksytä Slovakian oikeusjärestyksessä.

Testamentti voidaan laatia eri tavoin.

1. Omakätisesti laadittu testamentti on allekirjoitettava ja päivättävä omakätisesti. Tällä tavoin laaditussa ns. holografisessa testamentissa ei tarvitse olla todistajien allekirjoitusta.

2. Jos testamentti laaditaan muulla tavoin kirjallisesti (esim. tekstinkäsittelylaitteella tai kirjoituskoneella tai jonkun toisen henkilön kirjoittamana), siinä on oltava kahden todistajan allekirjoitus. Allekirjoituksellaan he todistavat, että testamentissa on kyse viimeisen tahdon ilmaisemisesta. Myös näin laadittu testamentti on allekirjoitettava ja päivättävä omakätisesti.

3. Notaariasiakirjan muodossa laaditun testamentin sisältö- ja muotoiseikoista vastaa notaari. Jokainen notaariasiakirjana laadittu testamentti on rekisteröitävä Slovakian notaariiliiton ylläpitämään testamenttien keskusrekisteriin (Notársky centrálny register závetov).

4. Testamentti laaditaan erityisessä muodossa, jos sen laatijan terveydentila on heikko tai jos hän on sokea, kuuro tai luku- tai kirjoitustaidoton. Tällöin on oltava läsnä kolme todistajaa, jotka testamentin kuultuaan todistavat sen oikeaksi allekirjoituksellaan. Asiakirjassa on mainittava, kuka sen laati ja kuka sen luki ääneen ja millä tavoin vahvistettiin, että asiakirja sisältää perittävän viimeisen tahdon.

Todistajien on oltava oikeustoimikelpoisia. Todistajina eivät voi toimia sokeat, kuurot tai mykät henkilöt, henkilöt, jotka eivät ymmärrä kieltä, jolla viimeinen tahto ilmaistaan, eivätkä henkilöt, jotka ovat testamentintekijän perillisiä.

Jotta testamentti olisi pätevä, siinä on mainittava sen laatimispäivä, -kuukausi ja -vuosi. Testamentin keskeisessä sisällössä määritetään perilliset, jotka perivät jäämistön kokonaisuudessaan, suhteellisin osuuksina tai yksittäisinä omaisuserinä (kuka perii mitään).

Jos testamentti on laadittu omakätisesti, on suositeltavaa antaa tieto sen olemassaolosta läheisille, jotta he tietäisivät, minne se on tallennettu.

Testamenttiin liitetyillä ehdoilla ei ole oikeusvaikutuksia

2 Miten kuolemanvarais määräys rekisteröidään?

Notaareilla on viran puolesta velvollisuus kirjata notaariasiakirjana laaditut testamentit testamenttien keskusrekisteriin, jota ylläpitää Slovakian notaariiliitto.

Edellä olevien kohtien 1, 2 ja 4 mukaisesti laadittuja testamentteja ei tarvitse rekisteröidä, mutta ne voidaan testamentintekijän tai muun henkilön pyynnöstä tallettaa notaarin huostaan. Notaari rekisteröi myös tällä tavoin talletetut testamentit testamenttien keskusrekisteriin.

3 Sovelletaanko kuolemanvarais määräysten sisältöön rajoituksia (esimerkiksi lakiosa)?

Kyllä. Siviililain (lain 40/1964) 479 §:ssä säädetään, ketkä ovat ns. lakiosaperillisiä ja millainen osa jäämistöstä heille kuuluu: "*Alaikäisille jälkeläisille kuuluu vähintään heidän lakiosansa ja täysi-ikäisille jälkeläisille vähintään puolet heidän lakiosastaan. Jos testamentti on ristiriidassa tämän kanssa, se on kyseisiltä osiltaan pätemätön, ellei mainittuja jälkeläisiä ole tehty perinnöttömiksi.*"

4 Jos kuolemanvarais määräystä ei ole laadittu, kuka perii ja kuinka paljon?

Periminen tapahtuu laissa säädetyllä tai testamentissa määrättyllä tavalla tai kummallakin näistä tavoista. Jos perittävä ei ole tehnyt testamenttia tai jos hänellä on omaisuutta, jota ei ole sisällytetty testamenttiin, periminen tapahtuu laissa säädetyssä järjestyksessä perillisryhmien mukaan.

1. perillisryhmä

Ensimmäisessä ryhmässä perillisiä ovat perittävän lapset ja puoliso samansuuruisin osuuksin. Jos joku lapsista ei ole perillinen, hänen perintöosansa saavat hänen lapsensa samansuuruisin osuuksin. Jos nämäkään lapset tai joku heistä ei ole perillinen, perintöosan saavat heidän jälkeläisensä samansuuruisin osuuksin.

Jos perittävällä ei ole jälkeläisiä tai jos he eivät ole perillisiä (jos kaikki heistä ovat luopuneet perinnöstä, kukaan heistä ei ole kelpoinen perimään sitä, kaikki heistä on tehty lainvoimaisesti perinnöttömiksi tai heitä ei oteta huomioon), tulevat kyseeseen toisen perillisryhmän perilliset.

2. perillisryhmä

Jos perillistä ei löydy perittävän jälkeläisistä, perinnön saavat toisessa perillisryhmässä puoliso, perittävän vanhemmat sekä henkilöt, jotka asuivat perittävän kanssa yhteisessä taloudessa vähintään vuoden ajan ennen hänen kuolemaansa ja jotka tästä syystä huolehtivat yhteisestä taloudesta tai olivat perittävän huollettavina. Toisen ryhmän perillisille kuuluu samansuuruisin osuus, mutta puolisolle kuuluu kuitenkin aina vähintään puolet jäämistöstä.

3. perillisryhmä

Jos puoliso ja kumpikaan vanhemmista ei ole perillinen, perinnön saavat kolmannessa perillisryhmässä samansuuruisin osuuksin perittävän sisarukset sekä henkilöt, jotka asuivat perittävän kanssa yhteisessä taloudessa vähintään vuoden ajan ennen hänen kuolemaansa ja jotka tästä syystä huolehtivat yhteisestä taloudesta tai olivat perittävän huollettavina. Jos joku perittävän sisaruksista ei ole perillinen, hänen perintöosansa saavat hänen lapsensa samansuuruisin osuuksin.

4. perillisryhmä

Jos perillistä ei löydy kolmannesta perillisryhmästä, perinnön saavat neljännessä perillisryhmässä samansuuruisin osuuksin perittävän isovanhemmat. Jos kukaan heistä ei ole perillinen, perintö kuuluu samansuuruisin osuuksin heidän lapsilleen.

Jäämistö, jolle ei löydy ketään perillistä, siirtyy valtiolle perintönä ilman oikeudenomistajia.

5 Mikä on toimivaltainen viranomainen

5.1 perintöasioissa?

Toimivaltainen on piirituomioistuin (*okresný súd*), jonka toimivalta-alueella perittävällä oli kuollessaan vakituinen asuinpaikka, tai – jos perittävällä ei ollut vakituista asuinpaikkaa Slovakiassa – jonka toimivalta-alueella perittävällä oli omaisuutta. Jos tällaista tuomioistuinta ei ole, toimivaltainen on tuomioistuin, jonka toimivalta-alueella perittävä kuoli. Piirituomioistuin antaa perintöasian koko käsittelyn notaarille. Notaarin toimenpiteet katsotaan tuomioistuimen toimenpiteiksi. Notaaritoimeksiantoon eivät sisälly päätös perintöasian käsittelyn käynnistämisestä, hakemus oikeusavun pyytämiseksi

ulkomailla, päätös notaarin tai tämän työntekijöiden jääväämisestä ja päätös perintöosaa koskevan päätöksen kumoamisesta tapauksessa, jossa perittävän todetaan myöhemmin olevan elossa tai hänen kuolleeksi julistamisensa on peruutettu.

5.2 vastaanottamaan perinnön vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen?

Perillinen tekee perinnön vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen suullisesti notaarille tai kirjallisena ilmoituksena, jonka hän toimittaa perintöosaa käsittelevälle tuomioistuimelle yhden kuukauden kuluessa päivästä, jona tuomioistuin ilmoitti hänelle oikeudesta vastaanottaa perintö tai luopua siitä sekä kyseisen ilmoituksen seuraamuksista.

5.3 vastaanottamaan testamenttisaannon vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen?

Testamenttisaannosta ei säädetä Slovakian oikeusjärjestyksessä.

5.4 vastaanottamaan lakiosan vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen?

Lakiosan vastaanottamista tai siitä luopumista varten ei ole omaa ilmoitusmenettelyä. Menettely on sama kuin perinnön vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen tapauksessa, kuitenkin ilman yhden kuukauden määräaika.

6 Esitelkää lyhyesti kansallisen lainsäädännön mukainen perintöasian ratkaisumenettely, mukaan lukien kuolinpesän purkaminen ja sen omaisuuden jakaminen (kertokaa myös, aloittaako tuomioistuin tai muu toimivaltainen viranomainen perintöasioita koskevan menettelyn omasta aloitteestaan).

Väestörekisteri ilmoittaa rekisterialueellaan tapahtuneesta kuolemasta toimivaltaiselle piirituomioistuimelle. Tuomioistuin käynnistää menettelyn myös omasta aloitteestaan saadessaan tiedon siitä, että joku on kuollut tai julistettu kuolleeksi. Tuomioistuin tarkistaa aluksi testamenttien keskusrekisteristä, oliko perittävä jättänyt testamentin, perinnöttömäksi tekemistä koskevan määräyksen tai jommankumman peruutuksen tai ilmoituksen lainvalinnasta erikseen säädettyllä tavalla sekä haakee notaarin, jonka huostaan asiakirja on talletettu. Tuomioistuin suorittaa sitten alustavan selvityksen perittävän perillisistä, omaisuudesta ja veloista ja toteuttaa tarvittavat välittömät toimenpiteet jäämistön suojaamiseksi. Perintöasian käsittelemiseksi ei ole tarpeen määrätä istuntoa, jos tuomioistuin toteaa, että perintö kuuluu yhdelle ainoalle perilliselle tai että perintö siirtyy valtiolle ilman oikeudenomistajia.

Jos perinnöstä ei ole riitaa, notaari antaa tuomioistuimen valtuuttaman oikeuskomissaarin ominaisuudessa perintötodistuksen, jos

jäämistön saa yksi ainoa perillinen,

jäämistö siirtyy valtiolle perintönä ilman oikeudenomistajia,

perilliset ovat sopineet keskenään jäämistön jaosta ja myös perittävän velkoja on tällaisen sopimuksen osapuoli, jos hänen saamisensa kuuluu sopimuksen kohteena jäämistöön,

perilliset ovat tehneet perittävän velkojen kanssa sopimuksen ylivelkaantuneen jäämistön luovuttamisesta velkojen maksamiseksi,

notaari vahvistaa perinnönjaon lakiosien mukaisesti, jos osapuolet eivät pääse sopimukseen, tai toteuttaa perinnönjaon perillisten kesken ja tekee päätöksen kunkin perillisen osuudesta,

notaari hylkää sopimuksen perinnönjaosta ja vahvistaa perinnönjaon lakiosien mukaisesti tai toteuttaa perinnönjaon perillisten kesken ja tekee päätöksen kunkin perillisen osuudesta.

Lainvoimainen perintötodistus on asiakirja, jonka nojalla omistusoikeus siirtyy perillisille.

Jos perintöoikeudesta tehtävä päätös riippuu kiistanalaisten seikkojen selvittämisestä ja sovintoyritys jää tuloksettomaksi, tuomioistuin ohjeistaa perillisistä sen, jonka oikeus vaikuttaa vähemmän todennäköiseltä, panemaan vireille kanteen kiistanalaisten seikkojen selvittämiseksi. Samalla tuomioistuin asettaa kanteen nostamiselle määräajan, joka ei saa olla kuukautta lyhyempi. .

Jos jäämistö on ylivelkaantunut ja jos perilliset eivät ole tehneet perittävän velkojen kanssa sopimusta ylivelkaantuneen jäämistön luovuttamisesta velkojen maksamiseksi, tuomioistuin voi määrätä jäämistön asetettavaksi selvitystilaan. Selvitystilaan asettamista koskevassa määräyksessä se pyytää velkojia ilmoittamaan sille saatavansa tietyssä määräajassa. Muussa tapauksessa saamiset raukeavat.

Tuomioistuin (sen valtuuttamana oikeuskomissaarina toimiva notaari) selvittää ylivelkaantuneen jäämistön myymällä perittävän kaiken omaisuuden siihen verrattavasta omaisuudesta maksettavaan käypään hintaan. Omaisuuden myynnin yhteydessä oikeuskomissaari toimii osapuolen puolesta omiin nimiinsä, mutta ottaa huomioon osapuolten ehdotukset omaisuuden myymisestä parempaan hintaan. Omaisuuden myynnistä saadut tulot notaari tallettaa erityisesti tätä tarkoitusta varten avaamalleen pankkitilille. Jos omaisuuserä jää jäljelle, ne siirtyvät valtiolle perittävän kuolinpäivästä alkaen.

7 Miten ja milloin henkilöstä tulee perillinen tai testamentinsaaja?

Perilliset saavat perintöoikeuden perittävän kuollessa. Perintötodistuksella tai tuomioistuimen määräyksellä on vain deklaratiivinen vaikutus sellaisten asioiden suhteen, jotka ovat jo toteutuneet menneisyydessä. Jäämistöstä voidaan määrätä täydessä laajuudessa kuitenkin ainoastaan lainvoimaisen perintötodistuksen tai tuomioistuimen määräyksen perusteella.

Perittävän kuolinpäivä on näytettävä toteen kuolintodistuksella, Slovakian sisäasiain ministeriön erityisrekisterin antamalla kuolinilmoituksella tapauksissa, joissa Slovakian kansalainen kuolee ulkomailla, tai tuomioistuimen kuolleeksi julistamista koskevassa menettelyssä antamalla päätöksellä kadonneiden henkilöiden tapauksissa, jolloin kuolinpäivä määritetään tuomioistuimen lauselmalla. Slovakian kansalaisen voi julistaa kuolleeksi vain slovakialainen tuomioistuin. Slovakialainen tuomioistuin voi julistaa kuolleeksi ulkomaiden kansalaisia, mutta tällöin oikeusvaikutukset rajoittuvat Slovakian alueella vakinaisesti asuviin henkilöihin ja Slovakian alueella sijaitsevaan omaisuuteen.

8 Ovatko perilliset vastuussa perittävän veloista? Millä edellytyksillä?

Kyllä, perilliset ovat vastuussa perittävän veloista ja kohtuullisista hautajaiskuluista, mutta vain saamansa perintöosan arvoon saakka. Perillinen ei ole velvollinen maksamaan perittävän velkoja omasta omaisuudestaan. Jos perillisiä on useita, he vastaavat perittävän hautajaiskuluista ja veloista määräsuhteessa omaan osuuteensa koko perinnöstä. Jos jäämistö on ylivelkaantunut, perilliset voivat sopia velkojen kanssa jäämistön luovuttamisesta velkojen maksamiseksi. Tuomioistuin hyväksyy tällaisen sopimuksen, jos se ei ole lain tai hyvän tavan vastainen.

9 Mitä asiakirjoja ja/tai tietoja tavallisesti edellytetään kiinteän omaisuuden rekisteröintiä varten?

Tietojen kirjaamisesta kiinteistörekisteriin vastaa se maapiiri (*Okresný úrad*), jonka alueella kiinteistö sijaitsee. Maapiiri kirjaa tiedot omasta aloitteestaan tai omistajan tai muun oikeudenhaltijan pyynnöstä. Hakemus tietojen kirjaamisesta on tehtävä kirjallisesti, ja siinä on oltava

a) hakijan nimi (toiminimi) ja vakinainen asuinpaikka (toimipaikka),

b) sen maapiirin nimi, jolle hakemus osoitetaan,

c) virallinen todistus tai muu asiakirja, joka vahvistaa oikeuden kiinteistöön,

d) liiteluettelo. Hakemukseen liitetään

i) virallinen todistus tai muu asiakirja, joka vahvistaa oikeuden kiinteistöön; jos kyse on lain nojalla syntyneen kiinnityksen rekisteröimisestä, saatavan todisteeksi ei ole tarpeen liittää asiakirjaa,

ii) lohkon yksilöinti, jos omistusoikeudesta kiinteistöön ei ole kirjausta saantokirjassa,

iii) muut asiakirjat, joilla on todistusarvoa menettelyssä.

9.1 Onko jäämistön hoitajan nimittäminen pakollista tai pyynnöstä pakollista? Jos on, miten nimittäminen toteutetaan kummassakin tapauksessa?

Jäämistön hoitajan nimittäminen ei ole pakollista. Kuitenkin jos yleinen etu tai osapuolten tärkeä etu niin edellyttää, tuomioistuin ryhtyy omasta aloitteestaan välittömiin toimiin jäämistön suojelemiseksi ja voi myös nimittää jäämistön hoitajan. Jäämistön hoitaja on useimmiten joku perillisistä tai muu perittävän läheinen, mutta tehtävää voi hoitaa myös notaari, joka ei kuitenkaan saa olla kyseisen perintöasian oikeuskomissaari.

Slovakian oikeusjärjestyksen mukaan nimitetty jäämistön hoitaja poikkeaa tapaoikeudessa (common law) tarkoitetusta jäämistön hoitajasta.

9.2 Kenellä on oikeus toimeenpanna perittävän kuolemanvarais määräys ja/tai hallinnoida jäämistöä?

Testamentin pantee toimeen notaari, jonka tuomioistuin on valtuuttanut toimimaan oikeuskomissaarina. Perittyä omaisuutta hallinnoivat perilliset, mutta jäämistöön kuuluvien omaisuuserien myyntiin ennen perintöasian käsittelyn päättymistä ja muihin juoksevan hallinnon ulkopuolisiin toimenpiteisiin he tarvitsevat tuomioistuimen luvan.

9.3 Mitkä valtuudet jäämistön hoitajalla on?

Perintöasian käsittelyn aikana jäämistön hoitaja vastaa tuomioistuimen määrittämässä laajuudessa toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen jäämistöön kuuluvan omaisuuden säilyttämiseksi. Tuomioistuin määrittää valtuudet siten, että jäämistön hoitaja voi huolehtia jäämistön omaisuusarvojen säilyttämisestä. Hän vastaa itse vahingoista, jotka aiheutuvat lakisääteisten tai tuomioistuimen määräämien velvollisuuksien rikkomisesta. Perintöasian käsittelyn päätyttyä hän antaa perillisille lopullisen selonteon ja tuomioistuin päättää hänen palkkiostaan ja kulukorvauksistaan, jotka peritään jäämistön saaneilta perillisiltä.

10 Mitä edunsaajan aseman ja/tai oikeudet osoittavia asiakirjoja kansallisen lainsäädännön mukaisesti tavallisesti annetaan perintöasioita koskevan menettelyn aikana tai sen päättyessä? Onko niillä todistusvoimaa?

Perintöasian käsittelyn päätyttyä notaari antaa perintötodistuksen, joka katsotaan tuomioistuimen määräykseksi. Todistuksessa mainitaan perillisten nimet sekä kullekin perilliselle kuuluvat omaisuuserät ja osuudet jäämistöstä.

Perintöasian käsittelyn aikana notaari voi perillisen pyynnöstä antaa erityisen vahvistuksen perillisistä. Kyseessä on ”vahvistus seikoista, jotka käyvät ilmi asiakirjoista”, ja perintöasiaa käsittelevä notaari antaa sen virallisena asiakirjana, jolla todistetaan erityisesti perillisen tai muun sellaisen oikeudenhaltijan asema, jolle perittävältä siirtyy jokin oikeus (esim. vakuutusosuus, jäsenoikeudet tai asema meneillään olevissa menettelyissä).

Tämä verkkosivu on osa [Sinun Eurooppasi](#) -sivustoa.

[Anna palautetta](#) sisällön hyödyllisyydestä.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Päivitetty viimeksi: 02/09/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.